

فارسی عمومی

مؤلف

فاطمه رحیمی نیا

انتشارات آرون

سرشناسه	: رحیمی‌نیا، فاطمه، ۱۳۵۵
عنوان و نام پدیدآور	: فارسی عمومی، مؤلف: فاطمه رحیمی‌نیا
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	: ۲۴۰ ص
شابک	: ۱ - ۱۶۵ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۲۲۹ - ۲۳۰ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع	: ادبیات فارسی - تاریخ و نقد
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۱ ف ۲ ۳، PIR ۳۳۲۵
رده‌بندی دیویی	: ۸ / ۰ / ۹ فا
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۹۳۴۳۲۷

فارسی عمومی

تألیف: فاطمه رحیمی‌نیا

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۲

چاپخانه حیدری: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت ۸۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱..... پیشگفتار

زبان فارسی

۴..... زبان چیست؟

۴..... تحول زبان

۵..... زبان‌های ایرانی از کدام خانواده زبانی است؟

۶..... زبان پارسی

۶..... ادوار تاریخی تحول زبان‌های ایرانی

۷..... زبان پارسی باستان

۸..... پارسی میانه

۹..... پارسی نو

ادبیات

۱۲..... ادبیات چیست؟

۱۲..... تعریف ادبیات

۱۳..... آثار ادبی چیست؟

۱۳..... شعر چیست؟

۱۴..... تفاوت‌های شعر و نثر

۱۶..... انواع شعر از نظر قالب یا فرم

۱۷..... نگاهی کوتاه به عناصر و اجزاء تشکیل‌دهنده شعر کهن

۲۵..... قالب‌های نوین

نظم فارسی

۳۰..... ادبیات پهلوی در سه قرن اول هجری

۳۱..... نفوذ لغات عربی در لهجه‌های ایرانی و علل آن

۳۲..... آغاز ادب فارسی

۳۲..... قرن چهارم: عصر سامانی و بویی

۳۳		خصایص شعر فارسی در قرن چهارم
۳۴		مختصات سبکی نیمه دوم قرن سوم، چهارم و پنجم هجری
۳۵		رودکی
۳۸		فردوسی
۴۲		فرخی سیستانی
۴۴		عنصری
۴۶		قرن پنجم و ششم عصر غزنویان و سلجوقیان و خوارزمشاهیان
۴۶		آمیزش زبان پارسی با زبان عربی
۴۷		سبک حد واسط یا دوره سلجوقی قرن ششم
۴۸		مختصات شعر قرن ششم
۵۰		منوچهری
۵۲		ناصر خسرو قبادیانی
۵۵		نظامی گنجوی
۵۷		خاقانی
۶۰		مسعود سعد سلمان
۶۲		سنائی
۶۵		قرن هفتم و هشتم از حمله چنگیز (۶۱۶) تا حمله تیمور (۷۸۲)
۶۶		شعر فارسی در قرن هفتم و هشتم
۶۶		مختصات سبک عراقی
۶۷		مولوی
۷۱		سعدی شیرازی
۷۵		عبید زاکانی
۷۸		خواجوی کرمانی
۸۱		سلمان ساوجی
۸۴		حافظ
۸۵		قرن نهم دوره تیموری (۷۸۲ . ۹۰۷ هجری)
۸۶		سبک شعر حد واسط سبک عراقی و هندی قرن دهم
۸۶		مختصات شعر حد واسط
۸۷		بُسخق اطعمه
۸۹		کاتبی

۹۰	شاه نعمت‌الله ولی
۹۱	نورالدین عبدالرحمن جامی
۹۴	از آغاز قرن دهم تا میانه قرن دوازدهم عهد صفوی (۹۰۷ . ۱۱۴۸)
۹۵	شعر فارسی در عهد صفوی
۹۵	سبک هندی
۹۷	صائب تبریزی
۹۹	وحشی باقعی
۱۰۲	اهلی شیرازی
۱۰۳	بیدل دهلوی
۱۰۷	سبک دوره بازگشت
۱۰۸	صبای کاشانی
۱۱۰	قائنی شیرازی
۱۱۱	سروش اصفهانی
۱۱۲	ادبیات معاصر
۱۱۳	ویژگی‌های شعر دوره بیداری
۱۱۴	شاخص‌ترین مضامین و درون‌مایه‌های شعر فارسی در عصر بیداری:
۱۱۴	الف) سنت‌گرایان
۱۱۴	ایرج میرزا
۱۱۶	محمد تقی بهار
۱۱۷	معرفی آثار
۱۱۸	فرخی یزدی
۱۱۹	میرزاده عشقی
۲۰	ب) شاعران مردم:
۲۰	ادیب‌الممالک فراهانی
۲۱	عارف قزوینی
۲۳	علی‌اکبر دهخدا
۲۶	ابوالقاسم لاهوتی
۲۷	سبک شعر نو
۲۷	مختصات زبانی
۲۸	مختصات فکری
۲۸	مختصات ادبی

۱۲۸	 نیمایوشیج
۱۳۳	 سهراب سپهری
۱۳۶	 مهدی اخوان ثالث
۱۳۸	 احمد شاملو
۱۴۰	 فروغ فرخ زاد
۱۴۲	 شعر انقلاب اسلامی
۱۴۵	 قیصر امین پور
۱۴۶	 سید حسن حسینی
۱۴۸	 سلمان هراتی

نثر فارسی

۱۵۲	 نثر چیست؟
۱۵۲	 دوره‌های نثر فارسی
۱۵۲	 انواع نثر در زبان فارسی
۱۵۵	 خصایص مهم نثر فارسی در قرن چهارم و دوره سامانی
۱۵۶	 محمد جریر طبری
۱۵۷	 تاریخ طبری
۱۵۸	 منصور المعمری
۱۵۸	 مقدمه شاهنامه مشور ابو منصوری
۱۵۹	 ابوریحان بیرونی
۱۶۱	 نثر فارسی در قرن پنجم و ششم
۱۶۱	 نثر مصنوع در قرن ششم
۱۶۲	 نمونه هایی از نثر ساده قرن پنجم و ششم
۱۶۲	 خواجه نظام الملک طوسی
۱۶۳	 ابوالفضل بیهقی
۱۶۴	 کتاب‌های متصوفه
۱۶۴	 نجم الدین رازی
۱۶۶	 ابوالحسن عثمان هجویری
۱۶۶	 کشف المحجوب
۱۶۷	 نمونه‌هایی از نثر مصنوع در قرن پنجم و ششم
۱۶۷	 نصر ا. منشی
۱۶۸	 سعدالدین وراوینی

۱۶۹	نثر فارسی در قرن هفتم و هشتم
۱۶۹	عظام‌الک جوینی
۱۷۲	شمس قیس رازی
۱۷۳	سدید الدین محمد عوفی
۱۷۴	نثر فارسی در قرن نهم
۱۷۶	کمال‌الدین عبدالرزاق
۱۷۶	کاشفی سزواری
۱۷۷	دولتشاه سمرقندی
۱۷۸	نثر فارسی از آغاز قرن دهم تا میانه قرن دوازدهم هجری
۱۷۹	محمد حسین خلف تبریزی
۱۸۰	سام‌میرزا صفوی
۱۸۱	علامه محمد مجلس
۱۸۳	نثر فارسی از میانه قرن دوازدهم تا اواسط قرن چهاردهم
۱۸۳	میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی
۱۸۴	میرزا مهدی استرآبادی
۱۸۵	رضاقلی‌خان هدایت
۱۸۶	ویژگی‌های ادبی در دوران مشروطه
۱۸۷	مطبوعات و نقش آنها در ادبیات مشروطه
۱۹۱	دگرگونی نثر فارسی در سده سیزدهم
۱۹۲	علت‌های پیدایی نثر معاصر
۱۹۴	نخستین جلوه‌های نثر امروز
۱۹۴	مشخصات نثر امروز و انواع آن

ادبیات داستانی

۲۰۴	تعریف قصه
۲۰۴	هدف قصه‌ها
۲۰۵	داستان کوتاه
۲۰۵	رمان
۲۰۶	رمانس
۲۰۶	داستان‌نویسی و رمان معاصر
۲۰۷	داستان‌نویسی در ایران

۹	نثر فارسی در قرن هفتم و هشتم
۹	عظاملک جوینی
۲	شمس قیس رازی
۳	سدید الدین محمد عوفی
۴	نثر فارسی در قرن نهم
۶	کمال الدین عبدالرزاق
۶	کاشف سینواری
۷	دولتشاه سمرقندی
۸	نثر فارسی از آغاز قرن دهم تا میانه قرن دوازدهم هجری
۹	محمد حسین خلف تبریزی
۱۰	سام میرزا صفوی
۱۱	علامه محمد مجلسی
۱۳	نثر فارسی از میانه قرن دوازدهم تا اواسط قرن چهاردهم
۱۳	میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی
۱۴	میرزا مهدی استرآبادی
۱۵	رضاقلی خان هدایت
۱۶	ویژگی‌های ادبی در دوران مشروطه
۱۷	مطبوعات و نقش آنها در ادبیات مشروطه
۱۱	دگرگونی نثر فارسی در سده سیزدهم
۱۲	علت‌های پیدایی نثر معاصر
۱۴	نخستین جلوه‌های نثر امروز
۱۴	مشخصات نثر امروز و انواع آن

ادبیات داستانی

۲۰۴	تعریف قصه
۲۰۴	هدف قصه‌ها
۲۰۵	داستان کوتاه
۲۰۵	رمان
۲۰۶	رمانس
۲۰۶	داستان‌نویسی و رمان معاصر
۲۰۷	داستان‌نویسی در ایران

۲۰۷	قصه در قرآن
۲۰۸	داستان‌نویسی در ادبیات کهن ایران
۲۰۹	شکل‌گیری رمان در آستانه مشروطیت
۲۱۰	نخستین نویسندگان
۲۱۰	آخوندزاده
۲۱۱	طالبوف
۲۱۱	زین العابدین مراغه‌ای
۲۱۲	شکل‌گیری رمان تاریخی
۲۱۲	شکل‌گیری رمان اجتماعی در ایران
۲۱۳	داستان مدرن (قبل از دهه ۴۰)
۲۱۳	محمدعلی جمال‌زاده؛ آغازگر راه
۲۱۴	صادق هدایت
۲۱۷	بزرگ علوی
۲۱۹	صادق چوبک
۲۱۹	به آذین
۲۲۰	جلال آل احمد
۲۲۴	داستان مدرن (پس از دهه ۴۰)
۲۲۴	سیمین دانشور
۲۲۴	احمد محمود و معاصرانش
۲۲۵	دولت آبادی
۲۲۶	داستان نویسی در دهه ۶۰ و ۷۰
۲۲۷	پس از دهه ۷۰
۲۲۹	کتابنامه

۲۰۷		قصه در قرآن
۲۰۸		داستان‌نویسی در ادبیات کهن ایران
۲۰۹		شکل‌گیری رمان در آستانهٔ مشروطیت
۲۱۰		نخستین نویسندگان
۲۱۰		آخوندزاده
۲۱۱		طالبوف
۲۱۱		زین‌العابدین مراغه‌ای
۲۱۲		شکل‌گیری رمان تاریخی
۲۱۲		شکل‌گیری رمان اجتماعی در ایران
۲۱۳		داستان مدرن (قبل از دههٔ ۴۰)
۲۱۳		محمدعلی جمال‌زاد: آغازگر راه
۲۱۴		صادق هدایت
۲۱۷		بزرگ علوی
۲۱۹		صادق چوبک
۲۱۹		به آذین
۲۲۰		جلال آل احمد
۲۲۴		داستان مدرن (پس از دههٔ ۴۰)
۲۲۴		سیمین دانشور
۲۲۴		احمد محمود و معاصرانش
۲۲۵		دولت آبادی
۲۲۶		داستان‌نویسی در دههٔ ۶۰ و ۷۰
۲۲۷		پس از دههٔ ۷۰
۲۲۹		کتابنامه

پیشگفتار

شکی نیست که آسمان ادب پرور ایران سرشار از ستارگان ارزشمندی است که هر یک جایگاه خاصی در ادب و فرهنگ بشریت دارند. سیر و گلچینی در میان شاعران و نویسندگان ایرانی سبب آشنایی با فرهنگ، مفاخر، اندیشه‌ها و عواطف پاک ایرانی است که از سرچشمه تخیل لطیف بزرگان تراوش کرده و علاوه بر سیراب کردن روح انسان، موجب حفظ هویت هر ایرانی و پاس داشتن زبان، فرهنگ، عقاید و آداب و رسوم گذشتگان ما می‌شود.

امروزه در عصر ارتباطات و هجوم اصطلاحات مختلف که بیشتر درباره دانش‌های غیر ادبی هستند و در میان قشر تحصیل کرده رایج‌اند و نیز ضرورت آشنا کردن جوانان و آیندگان با بزرگان و آثار فاخر زبان فارسی، از جمله عواملی هستند که ضرورت وجود درس فارسی عمومی را بیان می‌کنند و دغدغه بیشتر مؤلفان کتاب‌های فارسی عمومی این است که به گونه‌ای کتاب را تنظیم کنند که دانشجویان علاوه بر لذت از ادبیات و شناخت عظمت آن، در نگاه داشت آن نیز کوشا باشند.

کتاب حاضر می‌کوشد با سیری منطقی و تاریخی، اندیشه‌های مکتوب را پیشکش دانشجویان و دانش‌پژوهان باذوق و ادب‌دوست کند.

شیوه این کتاب بر اساس طبقه‌بندی تاریخی و سبکی است که هم خواننده را در یافتن مطلب مناسب کمک می‌کند و هم جهت مطالعاتی آینده و بینش ادبی وی را ترسیم می‌نماید.

کوشش شده است متون کتاب، طی پنج فصل، از شاهکارهای ادبی و زبان شاعران، نویسندگان

و نقادان ایران برگزیده شود.

چنان‌که از یک گلستان، دسته‌گل‌های متنوع با توجه به وسع و توان گلچین، به علاقه‌مندان عرضه می‌شود، نقد و نظر استادان محترم و دانشمند می‌تواند راهنما و یاری‌دهنده وسع و توان بنده باشد.

با تشکر

فاطمه رحیمی‌نیا

تابستان ۱۳۹۱

www.ketab.ir